

VILNIAUS R. PAGIRIŲ GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Vilniaus r. Pagirių gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo mokykloje metu.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Krizinė situacija**– situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir pan.;

2.2. **Krizė mokykloje**– netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę įstaigos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: ugdytinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme įstaigoje, gaisras įstaigoje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir pan.;

2.3. **Krizės valdymas mokykloje**– veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos administracija, VGK ir krizių valdymo komanda, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizės valdymas apima pagalbos organizavimą, mokyklos bendruomenės (įskaitant Tėvus (globėjus)) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, rūpinimąsi įstaigos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

2.4. **Krizių valdymo mokykloje komanda** – nuolat veikianti, krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos atstovai, švietimo pagalbos specialistai, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

2.5. **Savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti.

3. Krizių valdymo tikslas:

3.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

3.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

II. KRIZIŲ VALDYMO GIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

4. Krizių valdymą gimnazijoje organizuoja Gimnazijos krizių valdymo komanda (toliau Gimnazijos komanda). Gimnazijos komandą sudaro :direktorė, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams, pagalbos mokiniui specialistai (Soc. pedagogė, psichologė), mokytojai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių. Įstaigos komanda bendradarbiauja ir veikia su Gimnazijos VGK.

5. Gimnazijos komandos paskirtis – įvykus krizei (toliau Krizė) atkurti įprastą mokyklos bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.

6. Įvykus Krizei Gimnazijos komanda nustato komandos darbo organizavimo tvarką, pasiskirto Funkcijomis, parengia krizės įveikimo planą.

7. **Gimnazijos komandos koordinatorius yra Gimnazijos direktorė:**

7.1. koordinuoja krizių įveikimo plano (Priedas 1) rengimą;

7.2. sukviečia bendrą Gimnazijos darbuotojų susirinkimą, kurio metu pristato Gimnazijos komandos vadovą ir jo įgaliojimus;

- 7.3. palaiko ryšį su Gimnazijos steigėju, informuoja apie įvykį savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių;
- 7.4. kontroliuoja faktų sklaidą;
- 7.5. rūpinasi krizių valdymo veiksmų įvertinimu;

8. Gimnazijos komandos vadovas yra direktoriaus pavaduotojas ugdymui:

- 8.1. susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus (kas, kur, ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Gimnazijos bendruomenei;
- 8.2. skubiai sušaukia Krizių valdymo komandos posėdį ir VGK;
- 8.3. sukviečia bendrą Gimnazijos darbuotojų susirinkimą ir pateikia informaciją apie įvykį;
- 8.4. įpareigoja mokytojus kuo greičiau ir vienu metu (klasėse, o ne bendrame susirinkime, pirmos pamokos pradžioje, jei įvyko įvykis iš vakaro) informuoti apie krizinį įvykį visus toje mokykloje besimokančius mokinius;
- 8.5. informuoja nukentėjusio (-ių) šeimos narius (jei įvykis įvyko Gimnazijoje);
- 8.6. pasirūpina, kad visiems Gimnazijos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes;
- 8.7. mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpina, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinti iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpina mirusiojo daiktais;
- 8.8. rūpinasi, kad Gimnazijos komandos nariai ir kiti gimnazijos darbuotojai įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;
- 8.9. pavaduoja Krizių valdymo komandos koordinatorių, jei jis būna išvykęs ar dėl kitokių priežasčių negali prisiimti šių pareigų;
- 8.10. užtikrina, kad, nesant kurio nors Gimnazijos komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme būtų paskirtas kitas gimnazijos darbuotojas;

9. Gimnazijos psichologė yra atsakinga už psichologinės pagalbos teikimą:

- 9.1. įvykus Krizei, vertina situaciją Gimnazijoje (labiausiai įvykio paveiktus asmenis, bendrą Gimnazijos mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimą ir pan.);
- 9.2. bendradarbiaudamas su Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija organizuoja psichologinės pagalbos teikimą;
- 9.3. rūpinasi tęstine pagalba labiausiai paveiktiems bendruomenės nariams (pvz. nukreipia psichikos sveikatos specialistams);
- 9.4. padeda traumą išgyvenusiems grįžti į mokyklą;
- 9.5. po Krizės vertina intervencijos veiksmų efektyvumą;
- 9.6. renka ir sistemina informaciją apie vietos psichologinės ir emocinės paramos galimybes.

10. Gimnazijos socialinė pedagogė ir direktoriaus pavaduotoja ugdymui yra atsakingos už komunikaciją:

- 10.1. reguliariai atnaujina Gimnazijos komandos narių kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Gimnazijos komandos nariams bei Gimnazijos bendruomenei;
- 10.2. parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Gimnazijos bendruomenei, prireikus žiniasklaidai bei pateikia šią informaciją Gimnazijos komandos vadovui;
- 10.3. konsultuoja Gimnazijos darbuotojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;
- 10.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių Tėvams;
- 10.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;
- 10.6. esant būtinybei užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis, galinčiomis padėti mokyklai krizės atveju (sveikatos priežiūros biuro, PPT krizių valdymo komanda ir kt.);

11. Direktoriaus pavaduotoja ūkio reikalams yra atsakinga už saugumo priemonių organizavimą:

- 11.1. esant Krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Gimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių ir informuoja Gimnazijos komandos vadovą, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

12. Visuomenės sveikatos specialistė (ar iškviesta mobili visuomenės sveikatos biuro komanda) atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos

organizavimą:

12.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Gimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Gimnazijos bendruomenės narius informuoja Gimnazijos vadovą. Prireikus kviečiama greitoji medicinos pagalba (bendrosios pagalbos telefonu 112).

12.2. po Krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

13. Klasių vadovai ir mokytojai Krizės Gimnazijoje metu:

13.1. rengia pokalbius klasėse;

13.2. neleidžia skliti gandams;

13.3. atsako į mokinių klausimus;

13.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;

13.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;

13.6. palaiko ryšius su Tėvais (globėjais);

13.7. suteikia informaciją, kur ir kaip mokiniai bei Tėvai (globėjai) gali gauti pagalbą.

III. VEIKSMŲ PLANAS, ĮVYKUS KRIZEI

14. Nedelsiant po įvykio sukviesti Krizių komandą. Gimnazijos krizių komanda kartu su VGK pirmo posėdžio metu aptaria šiuos klausimus:

14.1. primena kiekvieno komandos nario funkcija ir atsakomybę;

14.2. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie Gimnazijos bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

14.3. įvertina turimus psichologinės pagalbos Gimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją;

14.4. sutari, kokią informaciją apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiam atskiroms Gimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniams, Tėvams (globėjams), mokyklos darbuotojams, žiniasklaidai). Sutaria kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

14.5. esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

14.6. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz. Vaiko teisių apsaugos skyrių) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

14.7. mirties atveju aptaria laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą, laidotuvėse dalyvauja tik norintys mokyklos bendruomenės nariai;

14.8. numato kito Gimnazijos komandos posėdžio laiką ir vietą;

14.9. ne vėliau kaip per 2 valandas nuo krizės identifikavimo pateikia krizės valdymo eigos lapą (3 priedas) Savivaldybės krizių valdymo komandai.

15. Kitą dieną krizių valdymo komandos nariai:

15.1. organizuoja tolesnį pagalbos teikimą Gimnazijos bendruomenės nariams;

15.2. vykdo šviečiamąją veiklą, slopina gandus;

15.3. aptaria Tėvų (globėjų) informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;

15.4. dienos pabaigoje aptaria pagrindinius įvykius, numato tolesnius veiksmus.

16. Vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:

16.1. organizuoja trumpus esamos situacijos aptarimus;

16.2. tęsia numatytų pagalbos priemonių įgyvendinimą.

17. Krizių komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, veikla nutraukiam.

18. Gimnazijos komanda įgyvendinusi krizės valdymo Gimnazijos plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo Gimnazijoje veiksmų sudėtingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo Gimnazijoje veiklos planą.

IV. SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

19. Bet kuris Gimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenės nario ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti Gimnazijos psichologą arba jo nesant socialinį pedagogą.

20. Gimnazijos krizės komandos vadovas įvertina situaciją ir organizuoja tolesnę pagalbą, veiksmus suderindamas su VGK pirmininku. Kai mokinys ketina nusižudyti, nedelsiant informuojami jo Tėvai (globėjai) ir lomesnis pagalbos teikimas derinamas su jais, prireikus su savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi vaiko saugumui užtikrinti. Apie pagalbos teikimą kiekvienu savižudybės grėsmės atveju yra pildomas pagalbos teikimo eigos lapas (2 priedas).

21. Tęstinę pagalbą esant savižudybės krizei teikia psichikos sveikatos specialistai.

22. Apie kitų Gimnazijos bendruomenės narių informavimą po mokinio savižudybės krizės ir jų įtraukimą į pagalbos procesą sprendžia Krizių komanda kartu su mokiniu ir jo Tėvais (globėjais).

23. Mokinio Tėvams (globėjams) atsisakius pagalbos mokiniui, esančiam savižudybės krizėje, Gimnazijos krizių komanda apie tokį atvejį informuoja Savivaldybės administracijos Vaikų teisių apsaugos skyrių.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Veiksmai	Atsakingas
1.	Įvykus krizei sušaukti ir informuoti krizių valdymo komanda	Direktorė Jelena Suruda, Pavadootoja ugdymui Rita Korotkovienė
2.	Nustatyti krizės faktus: Kas atsitiko? Kur/kada tai atsitiko? Kokie žmonės dalyvavo kriziniame įvykyje? Kaip šie žmonės buvo paveikti? Kas sukėlė krizę? Ką žinome apie nukentėjusių būklę?	Krizių valdymo komanda
3.	Priminti/ koreguoti komandos narių funkcijas	Direktorė Jelena Suruda, Pavadootoja ugdymui Rita Korotkovienė
4.	Pasiruošti krizės valdymui: Numatyti, kaip apie krizę bei jos valdymo veiksmus bus informuojami: Mokytojai ir mokyklos personalas, Mokiniai, Tėvai (globėjai), Žiniasklaida	Krizių valdymo komanda
5.	Apsispręsti dėl informacijos pateikimo būdo: Rašytiniai pranešimai, Susirinkimai, Skambučiai telefonu, Pranešimai pamokų metu ar kt.	Krizių valdymo komanda
6.	Nustatyti krizės padarinių laipsnį: Kiek žmonių paveikė ši krizė? Ar mokykla pajėgi įveikti krizę savo resursais, ar reikalinga pagalba iš šalies?	Krizių valdymo komanda
7.	Numatyti kaip krizių komandos nariai krizės metu palaikys ryšį tarpusavyje.	Pavadootoja ugdymui Jovita Kivarienė
8.	Numatyti vietas, kur gali vykti krizių intervencijos veiksmai	Pavadootoja ūkio reikalams Diana Baranovienė
9.	Informuoti steigėją	Direktorė Jelena Suruda
10.	Sukviesti bendrą mokyklos darbuotojų susirinkimą ir pateikti informaciją apie įvykį	Direktorė Jelena Suruda, Pavadootoja ugdymui Rita Korotkovienė
11.	Kuo greičiau ir vienu metu (klasėse, o ne bendrame susirinkime, pirmos pamokos pradžioje, jei įvyko įvykis iš vakaro) informuoti apie krizinį įvykį visus toje mokykloje besimokančius mokinius;	Pavadootoja ugdymui Jovita Kivarienė
12.	Nuolat susisiekti su nukentėjusiųjų šeimomis	Soc. pedagogė Aušrinė Slavinskienė
13.	Organizuoti tolesnį pagalbos teikimą mokyklos	Krizių valdymo komanda

	bendruomenės nariams	
14.	Pasirūpinti, kad būtų prieinama informacija apie emocinės psichologinės pagalbos galimybes	Psichologė Gabrielė Ščupokaitė-Urbšienė
15.	Kiekvienos dienos pabaigoje aptarti intervencijos(pagalbos) procesą: Sudaryti galimybę krizės valdymo nariams pasidalinti savo išgyvenimais, jausmais, sunkumais, Numatyti tolesnius krizių valdymo veiksmus	Pavadootoja ugdymui Rita Korotkoviėnė Krizių valdymo komanda
16.	Numatyti rytinius krizių valdymo pasitarimus	Direktorė Jelena Suruda, Pavadootoja ugdymui Rita Korotkoviėnė Krizių valdymo komanda
17.	Po krizės aptarti visą krizių valdymo procesą ir jį įvertinti	Krizių valdymo komanda

Krizių valdymo Tvarkos aprašo
2 Priedas

PAGALBOS TEIKIMO VAIKUI ESANT SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS GRĖSMĖS EIGOS LAPAS

Įvykio pobūdis/ aprašymas

Kas informavo? _____

Kada? _____

Data, laikas	Specialistas	Veiksmai

KRIZĖS VALDYMO UGDYMOJE ĮSTAIGOJE ATASKAITA

Ugdymo įstaiga: _____

Traumuojantis įvykis: data, įvykio pobūdis:

_____
_____
_____

Informacijos apie įvykį šaltinis (kas informavo apie įvykį?)

_____
_____

Kas ir kokias įstaigas ugdymo įstaiga informavo?

_____

Pagalbos teikėjai:

_____
_____

Aktyvios pagalbos teikimo pradžia: _____

Aktyvios pagalbos teikimo pabaiga: _____

Pagalbos priemonės/ veiksmai bendruomenei	Aprašymas
Informacijos apie įvykį tikslinimas, pranešimų rengimas, situacijos ugdymo įstaigoje įvertinimas, pirminis pagalbos gavėjų ir teikėjų nustatymas, nuolatinis situacijos stebėjimas, pagalbos priemonių tikslinimas	
Mokiniam (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Tėvams (globėjams) (nurodyti pagalbos formą - individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Ugdymo įstaigos kolektyvui (nurodyti pagalbos formą – individuali, grupinė, gavėjų skaičius)	
Sunkumai teikiant pagalbą	

Rekomendacijos dėl galimų prevencijos priemonių įgyvendinimo siekiant spręsti pastebėtas rizikas pagalbos teikimo metu

_____
_____

Ugdymo įstaigos komandos koordinatorius

(parašas)